

ชื่อเรื่อง	ศึกษาภาพป่าชุมชนเพื่อการใช้ประโยชน์ของชุมชน ตำบลแม่ทราย อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่
ชื่อผู้เขียน	นายจักรพงษ์ ผู้วิจารณ์
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาศาสตร์พยากรณ์ชุมชนและสิ่งแวดล้อม
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.สายสกุล ฟองมูล

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรผู้ให้ข้อมูล 2) ศึกษาภาพป่าชุมชนเพื่อการใช้ประโยชน์ของชุมชน ตำบลแม่ทราย อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ และ 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อศึกษาภาพป่าชุมชนเพื่อการใช้ประโยชน์ของชุมชนของผู้ให้ข้อมูล รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในเขต ในตำบลแม่ทราย อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ จำนวน 252 ราย ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายแบบเป็นสัดส่วนกับประชากร โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 46.59 ปี จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาภาคบังคับ มีการสมรส มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.98 คน มีรายได้รวมเฉลี่ย 115,368.59 บาทต่อปี มีลักษณะถือครองที่ดินเป็นของตนเอง มีจำนวนพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 9.96 ไร่ มีพื้นที่ถือครองมากที่สุด 40 ไร่ ซึ่งมากกว่าครึ่งหนึ่งไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความรู้และกิจกรรมป่าชุมชนเลยในรอบปีที่ผ่านมา ส่วนผู้ให้ข้อมูลที่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความรู้และกิจกรรมป่าชุมชนส่วนใหญ่ได้รับรู้ข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ และก้านัน/ผู้ใหญ่บ้าน และไม่เคยมีประสบการณ์ในการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ส่วนใหญ่ระบุว่าถูกดิดิดาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีความเหมาะสมอยู่แล้ว โดยใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนเป็นแหล่งอาหาร และใช้เป็นแหล่งหาของป่ามากที่สุด และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับป่าชุมชนในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาศึกษาภาพป่าชุมชนเพื่อการใช้ประโยชน์ของชุมชน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีศึกษาภาพป่าชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการจัดการในระดับมากในด้านความสามารถของสภาพชุมชน มีการจัดการในระดับปานกลางในด้านความสามารถของสมาชิกด้านการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน ด้านความสามารถขององค์กร และด้านความสามารถของกระบวนการจัดตั้งป่าชุมชน ตามลำดับ

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม กับ ศักยภาพป่าชุมชนเพื่อการใช้ประโยชน์ของชุมชนของเกษตรกร พบว่า อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความรู้และกิจกรรมป่าชุมชน การฝึกอบรม ความรู้ การเป็นคณะกรรมการหรือผู้นำชุมชนของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ ศักยภาพป่าชุมชนเพื่อการใช้ประโยชน์ของชุมชน ส่วนปัจจัยด้านจำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ จำนวนพื้นที่ถือครอง ภูมิสำเนา ความเหมาะสมของกฎกติกาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากป่า ชุมชน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับป่าชุมชนของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติกับระดับศักยภาพป่าชุมชนเพื่อการใช้ประโยชน์ของชุมชน ($p>0.05$)

Title	Potential of the Community Forest for Utilization by the Community, Maesai Sub-district, Rongkwang District, Phare Province
Author	Mr. Jakkpong Phuwicharn
Degree of in	Master of Arts in Community resources and Environmental Development
Advisory Committee Chairperson	Dr. Saisakul Fongmul

ABSTRACT

The study aimed to explore: 1) socio-economic characteristics of the farmers providing data; 2) potential of the community forest for utilization by the community; and 3) factors related to the community forest management for utilization by the community. Informants in this study were farmers living in Maesai Sub-district, Ronkwang district, Phare province. They were obtained by stratified random sampling. Interview schedules were used for data collection and analyzed by using the Statistical Package.

Results of the study revealed that most of the informants were female, 46.59 years old on average, elementary school graduates, and married. They had 3.98 family members on average and had an income for 115,368.59 baht per year on average. They possessed their own land with 9.96 rai on average, the highest was 40 rai. More than one-half of the informants had never perceived information about knowledge and community forest activities. The rest had perceived it through television, sub-district head, or village head. All of the informants had never had experience in training and educational tour. Most of them stated that the existing rules and regulations about the community forest utilization were appropriate. The informants most utilized the community forest as a food and forest product source. They had a moderate level of knowledge and understanding about the community forest.

With regards to potential of the community forest for utilization by the community, it was found that the informants had a moderate level the in management of their community conditions. They had a moderate level in the management of the community forest utilization, organization, and the process of the community forest establishment, respectively.

Based on the relationships between factors on socio-economic characteristics and the management of community forest utilization of the informants, there was a statistically significant relationship between the management of community forest utilization and sex, age, educational attainment marital status, information perception about knowledge and community forest activities, training, educational tour and being a community board member or leader. However, there was no statistically significant relationship between a level of the management of community forest utilization by the community and factors on a number of family members, income, amount of land holding, domicile, appropriateness of the rules and regulation, and knowledge and understanding about the community forest.